

**Općinsko kazneno državno odvjetništvo
u Zagrebu**

Selska ulica 2

10000 Zagreb

Temeljem odredbe članka 204. stavka 1. i članka 205. stavka 1. ZKP/08, Udruga Franak iz Zagreba, Avenija M. Držića 81B, OIB: 92580713730, po zastupniku Elvisu Sudaru, predsjedniku Upravnog odbora, podnosi sljedeću:

KAZNENU PRIJAVU

protiv:

GORDANE VIDOVIĆ MESAREK, zaposlenice Ministarstva vanjskih i europskih poslova, na adresi zaposlenja: Zagreb, Trg N.Š. Zrinskog 7-8, ostali podaci nepoznati,

jer postoji osnova sumnje da je:

- dana 18. ožujka 2021. podnijela Pisano očitovanje Klasa: 018-03/20-08/4, Urbroj: 521-IV-01-03-21-6, u postupku koji se pred Sudom Europske unije vodio u predmetu C-567/20, povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji je Općinski građanski sud u Zagrebu podnio Sudu Europske unije na temelju članka 19. stavka 3(b) Ugovora o Europskoj uniji i članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u kojem je sudjelovala kao svjedok za hrvatsku vladu, u svojstvu agenta, a u kojem je, među ostalim, neistinito iskazala da: “ Članak 6. stavak 1. Direktive 93/13/EEZ treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni zakon, temeljem kojeg je provedena konverzija ugovora o kreditu a potrošač je slobodnim i informiranim prihvaćanjem ponude za sklapanje sporazuma o konverziji, izrazio volju da ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi zamijeni novim odredbama i to s retroaktivnim učinkom, čime se odrekao od pozivanja na ništetnost odredbi uklonjenih iz ugovora“,

dakle, kao svjedok u postupku pred međunarodnim sudom čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, dala lažni iskaz,

pa da je time počinila kazneno djelo protiv pravosuđa – davanjem lažnog iskaza opisano i kažnjivo po članku 305. stavku 1. KZ/11.

1. Osnova sumnje da je prijavljenica počinila prijavljeno kazneno djelo proizlazi prvenstveno iz Pisanog očitovanja prijavljenice Klasa: 018-03/20-08/4, Urbroj: 521-IV-01-03-21-6, od 18. ožujka 2021..

2. To očitovanje prijavljenica je podnijela Sudu Europske unije u svojstvu agenta hrvatske vlade, u postupku koji se pred Sudom Europske unije vodio u predmetu C-567/20, povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji je Općinski građanski sud u Zagrebu podnio Sudu Europske

unije na temelju članka 19. stavka 3(b) Ugovora o Europskoj uniji i članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

3. Zahtjev za prethodnu odluku odnosio se na tumačenje Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima [odredbama] u potrošačkim ugovorima ([SL 1993., L 95, str. 29.](#)) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.) kao i članaka 38. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

4. Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe A. H. i Zagrebačke banke d.d. koji se vodi na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu u vezi s povratom iznosa koje je banka navodno neosnovano stekla na temelju nepoštenih odredaba koje su prvotno bile sadržane u ugovoru o kreditu koji su sklopile te stranke i koje su stranke naknadno zamijenile, putem dodatka kojim su unesene izmjene predviđene hrvatskim zakonom.

5. Tužiteljica u glavnom postupku, potrošač s prebivalištem u Hrvatskoj, i Zagrebačka banka, banka sa sjedištem u toj državi članici, sklopile su 15. listopada 2007. ugovor o stambenom kreditu koji se odnosio na iznos denominiran u švicarskim francima, ali je isplaćen u kunama prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita.

5.1. Taj je ugovor sadržavao, među ostalim, odredbu kojom se predviđalo da je švicarski franak valuta na temelju koje treba vratiti iznos koji se duguje na temelju kredita i odredbu kojom se predviđalo da se promjenjiva kamatna stopa koja se primjenjuje može izmijeniti jednostranom odlukom Zagrebačke banke.

5.2. Izmjena uvedena Zakonom o potrošačkom kreditiranju iz 2015. stupila je na snagu 30. rujna 2015. U skladu s člankom 19.b tog zakona, svaki kredit denominiran u švicarskim francima obvezno se morao konvertirati u kredit denominiran u eurima kako bi se položaj potrošača izjednačio s položajem korisnika kredita denominiranog u eurima.

5.3. Na temelju članka 19.e navedenog zakona, vjerovnici su bili dužni svim dotičnim potrošačima predložiti sklapanje novih ugovora o kreditu ili izmjenu ugovora koje su sklopili, u skladu s načinima konverzije koji su utvrđeni, osobito, u članku 19.c istog zakona. U slučaju da potrošač ne prihvati takvu konverziju, otplata njegova kredita nastavlja se prema važećim ugovorenim uvjetima.

5.4. Dana 8. siječnja 2016. tužiteljica iz glavnog postupka i Zagrebačka banka sklopile su dodatak njihovu originalnom ugovoru kako bi izvršile konverziju predviđenu Zakonom o potrošačkom kreditiranju iz 2015. na način da je povrat kredita indeksiran uz euro, što je dovelo do istodobne izmjene iznosa glavnice koja se duguje i načina izračuna kamata, počevši od 30. rujna 2015..

5.5. Dana 12. lipnja 2019. tužiteljica iz glavnog postupka podnijela je tužbu protiv Zagrebačke banke pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu.

5.6. U svojoj tužbi, s jedne strane, ona je zahtijevala da se odredba o indeksaciji uz švicarski franak i odredba koja se odnosi na promjenjivu kamatnu stopu iz ugovora sklopljenog 15. listopada 2007. proglaše nepoštenima i stoga ništetnima, s obzirom na odredbe hrvatskog prava kao i odredbe prava Unije, ponajprije one Direktive 93/13.

5.7. U prilog tom zahtjevu ona je temeljila argument na rezultatu postupka kolektivne pravne zaštite koji je pokrenut pred Trgovačkim sudom u Zagrebu protiv više banaka, među kojima je bila i Zagrebačka banka. Iz odluke kojom je upućeno prethodno pitanje proizlazi da su hrvatski sudovi koji su uzastopno odlučivali u okviru tog postupka, pozivajući se osobito na odredbe Direktive 93/13, odlukama koje su postale pravomoćne odlučili da su predmetne banke povrijedile

kolektivne interese i prava potrošača time što su tijekom razdoblja koje je uključivalo godinu 2007. sklopile ugovore o kreditu koji su sadržavali odredbe koje su proglašene nepoštenima i ništetnima jer se njima predviđala indeksacija otplate uz švicarski franak i izmjena kamatne stope jednostranom odlukom vjerovnika.

5.8. S druge strane, pozivajući se na vještačenje koje je naručila, tužiteljica iz glavnog postupka zahtijeva da se Zagrebačkoj banci naloži da joj vrati svu korist koju je neosnovano stekla na temelju nepoštenih odredaba iz originalnog ugovora koje su zamijenjene putem dodatka čijim učincima, prema svojem mišljenju, nije dovoljno obeštećena.

5.9. U tom pogledu tvrdi da sud koji je uputio zahtjev treba izuzeti iz primjene bilo koje pravilo nacionalnog prava koje je sprečava da dobije potpuni povrat navedene koristi, s obzirom na to da se nije odrekla prava koja ima kao potrošač.

5.10. Prema njezinu mišljenju, Zakon o potrošačkom kreditiranju iz 2015. i dodatak u kojem je preuzet sadržaj tog zakona nisu joj omogućili da bude vraćena u položaj u kojem bi se nalazila da originalni ugovor nije sadržavao nepošteno odredbe.

5.11. Zagrebačka banka protivi se tim tvrdnjama navodeći da, zbog konverzije kredita predviđene navedenim zakonom i činjenice da je tužiteljica iz glavnog postupka prihvatila dodatak, ona više nema pravnu osnovu za zahtijevanje utvrđenja nepoštenosti odredaba originalnog ugovora i za naknadu štete na tom temelju, s obzirom na to da je, prema mišljenju te banke, kredit retroaktivno izračunan kao da je bio denominiran u eurima.

6. Sud koji je uputio zahtjev je utvrdio, u vezi s predmetnim dodatkom, da se tužiteljica u glavnom postupku nije odrekla cjelokupnog obeštećenja i sudske zaštite svojih interesa te da je, osim toga, to odricanje zabranjeno u hrvatskom pravu, osobito Zakonom o potrošačkom kreditiranju iz 2015.

6.1. Osim toga, on smatra da taj zakon ne utvrđuje nepoštenost ni ništetnost odredaba poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, štetu koju je potrošač pojedinačno pretrpio zbog nepoštenih odredaba ni iznose koje je prodavatelj robe ili pružatelj usluge neosnovano stekao na toj osnovi, s obzirom na to da su ti elementi prepušteni ocjeni suda pred kojim je pokrenut postupak.

6.2. Prema navodu tog suda, u predmetnom je slučaju tužiteljica iz glavnog postupka dokazala da joj izvršena konverzija kredita nije omogućila da joj Zagrebačka banka vrati svu korist koju je neosnovano stekla na njezinu štetu.

6.2. Prema mišljenju tog suda, kako bi ostvario ciljeve utvrđene pravom Unije, on bi morao odbiti primijeniti neusklađene odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju iz 2015. i u ovom slučaju presuditi da nepošteno odredbe treba ukloniti kao da nikada nisu postojale te da se sva korist koju je Zagrebačka banka stekla na temelju tih odredaba mora vratiti tužiteljici iz glavnog postupka.

6.4. U tim je okolnostima, s obzirom na različitu sudsku praksu, Općinski građanski sud u Zagrebu odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu pitanje, kojim, u biti, pita treba li članak 6. stavak 1. Direktive 93/13 tumačiti na način da mu se protive odredbe nacionalnog prava koje sprečavaju sud pred kojim se vodi postupak da prihvati zahtjev potrošača za povrat sve koristi koju je prodavatelj robe ili pružatelj usluge stekao na temelju nepoštenih odredaba u ugovoru o kreditu kada je prodavatelj robe ili pružatelj usluge bio dužan potrošaču predložiti izmjenu njihova originalnog ugovora putem sporazuma čiji je sadržaj određen tim odredbama i taj je potrošač imao mogućnost prihvatiti takvu izmjenu.

7. Prijavljena je u predmetnom Pisanom očitovanju od 18. ožujka 2021. (dalje u tekstu: Očitovanje) izrekla brojne neistinite navode, dakle dala je lažan iskaz pred međunarodnim sudom čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, na koji način je počinila kazneno djelo davanja lažnog iskaza opisano i kažnjivo po članku 305. stavak 1. KZ/11.

8. Naime, prijavljena je u točki 49. Očitovanja predložila Sudu Europske unije da na prethodna pitanja odgovori kako slijedi:

„ Članak 6. stavak 1. Direktive 93/13/EEZ treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni zakon, temeljem kojeg je provedena konverzija ugovora o kreditu a potrošač je slobodnim i informiranim prihvaćanjem ponude za sklapanje sporazuma o konverziji, izrazio volju da ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi zamijeni novim odredbama i to s retroaktivnim učinkom, čime se odrekao od pozivanja na ništetnost odredbi uklonjenih iz ugovora.“

9. Prijavljena, dajući takav iskaz, namjerno neistinito konstruira tezu koja nema ama baš nikakvo uporište u činjenicama koje su potrošačima bile poznate u vrijeme sklapanja sporazuma o konverziji.

9.1. Naime, prijavljena lažno iskazuje kada kaže da je potrošač „slobodnim i informiranim prihvaćanjem ponude za sklapanje sporazuma o konverziji, izrazio volju da ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi zamijeni novim odredbama i to s retroaktivnim učinkom, čime se odrekao od pozivanja na ništetnost odredbi uklonjenih iz ugovora“.

9.2. To stoga što potrošači u vrijeme kada su prihvaćali ponude banaka za sklapanje sporazuma o konverziji (kraj 2015. i početak 2016.) nikako nisu mogli izraziti volju da se ništetne odredbe o valutnoj klauzuli zamijene novim odredbama, budući, nesporno, u to vrijeme valutna klauzula u kolektivnom sporu još uvijek nije bila utvrđena ništetnom (nepoštenom). Osim toga, niti odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi za Sberbank/Volksbank još uvijek nije bila utvrđena ništetnom.

9.3. Naime, udruga Potrošač podnijela je tužbu za zaštitu kolektivnih interesa i prava (dalje u tekstu: kolektivna tužba) protiv 8 banaka koja je rezultirala donošenjem presude Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kojom je, između ostalog, utvrđeno i:

- da je tih 8 banaka među kojima i Zagrebačka banka d.d. u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedilo kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak.

9.4. Ta presuda je u dijelu kojim su utvrđene ništetnim ugovorne odredbe kojima je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak te u dijelu kojim je utvrđena ništetnost odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi za Sberbank/Volksbank, **potvrđena tek presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. Pž-6632/2017 od 14. lipnja 2018.** što znači pune dvije i pol godine nakon perioda u kojem su potrošači sa bankama sklapali sporazume o konverziji temeljem ZID ZPK/15.

9.5. Potrošači se sklapanjem sporazuma o konverziji nisu odrekli sudske zaštite i zaštite koju im jamči Direktiva 93/13, a to je pravo na povrat svih koristi koje je nepošteni trgovac stekao te su se oni takve zaštite mogli odreći samo izričito, slobodno i informirano. To znači da su morali u trenutku sklapanja sporazuma znati da je odredba po kojoj se zaštite odriču nepoštena i ništetna, međutim **u trenutku sklapanja sporazuma o konverziji kredita valuta švicarski franak još**

nije u kolektivnom sporu bila utvrđena ništetnom pa prema tome potrošači nisu znali niti su mogli znati iznos obeštećenja kojeg se eventualno odriču!

10. Dalje, prijavljenica fabricira činjenično stanje kada u točki 15. Očitovanja iskazuje da: “Tako odredba o valutnoj klauzuli u vrijeme donošenja Zakona o konverziji još nije bila u postupku kolektivne zaštite utvrđena nepoštenom i ništetnom, kriteriji za provođenje testa nepoštenosti utvrđeni u praksi Suda, a koje su hrvatski sudovi primijenili prilikom ocjene odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, ukazivali su na visoku vjerojatnost da će i odredba o valutnoj klauzuli biti utvrđena ništetnom”.

10.1. Prava je istina kako je u to vrijeme postojala izrazito mala pravna vjerojatnost da će i odredba o valutnoj klauzuli u CHF biti proglašena ništetnom, jer je tužitelju iz kolektivnog postupka, udruzi Potrošač, nakon negativne presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, na raspolaganju ostala jedino ustavna tužba Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Stoga se gornja tvrdnja prijavljenice ne može shvatiti nikako doli svjesno (i perfidno) relativiziranje i ignoriranje stvarnog činjeničnog stanja, čime je nedvojbeno Sud europske unije doveden u zabludu, na štetu hrvatskih građana koji su podigli kredite u CHF.

10.2. Prijavljenica izvodi lažan zaključak kada u točki 44. Očitovanja iskazuje “..., kako je potrošač svojom slobodnom voljom pristao nepoštene odredbe zamijeniti novima i pristao na preračunavanje već izvršenih obveza iz originalnog ugovora u skladu s novougovorenim odredbama, iz toga proizlazi da se time odrekao isticanja ništetnosti ništetnih odredaba, a time naravno i potraživanja na osnovi takvih odredbi”.

10.3. Istina jest kako se potrošači temeljem samog Zakona o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja sporazuma o konverziji (NN br. 41/2014), i to njegovog članka 41., nisu mogli odreći niti su im se mogla ograničiti prava koja imaju na temelju tog Zakona ili drugih zakona kojima se štite prava potrošača. Osim toga, u samome Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) u članku 19.e stavku 9. zakonodavac zabranjuje bilo kakva uvjetovanja konverzije potrošačima, citiramo:

„(9) Ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente osiguranja plaćanja, u odnosu na ugovorene, niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima bi se derogirala njegova druga prava.“

10.4. Radi navedenog, još je nevjerojatniji trud prijavljenice da Očitovanjem uvjeri Sud Europske unije kako su se potrošači sklapanjem sporazuma o konverziji odrekli prava na isticanje ništetnosti ugovornih odredaba i potraživanja po toj osnovi.

11. Kod kaznenog djela davanja lažnog iskaza radnja počinjenja sastoji se od davanja lažnog iskaza u postupcima navedenim u zakonskom biću ovog djela, između ostalog i u postupku pred međunarodnim sudom čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća što Sud Europske unije nedvojbeno jest.

11.1. U svim slučajevima davanja lažnog iskaza riječ je o iskazu danom u postupku dokazivanja, utvrđivanja činjeničnog stanja, o čemu je upravo ovdje riječ. Mjerodavan je svaki iskaz na kome se može temeljiti sudska odluka (odluka Suda Europske unije bi vjerujemo bila sasvim drugačija da je prijavljenica napisala afirmativno očitovanje, utemeljeno na stvarnom činjeničnom stanju i stvarnim činjenicama). Utoliko je i iskaz prijavljenice mjerodavan i podložan procesuiranju. Lažnost iskaza treba se odnositi na činjenice od značenja za odluku. I taj uvjet je ispunjen budući je za odluku ključno da li su se potrošači sklapanjem sporazuma o konverziji odrekli potraživanja radi nepoštenih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

11.2. Iskaz prijavljenice, a naročito zaključak iz točke 49. Očitovanja, negira nesporne istinite činjenice, da se potrošači sklapanjem sporazuma o konverziji ničega nisu odrekli, da se ničega i nisu mogli odreći i da radi toga što valutna klauzula još uvijek nije bila utvrđena nepoštenom, nisu ni znali čega se sve potencijalno odriču!

11.3. Stoga iskaz prijavljenice nije u suglasnosti sa stvarnosti; taj iskaz je lažan.

11.4. Tu lažnost, objektivnu neistinitost, tvrdnju sadržanu u danom iskazu koja ne odgovara stvarnosti, prati i odgovarajući dolus: iskaz je kao objektivno lažan obuhvaćen i u svijesti prijavljenice; iskaz je kao objektivno lažan i subjektivno neistinit, prijavljenica svjesno iskazuje drugačije od onoga što joj je poznato kao istinito.

11.5. Prijavljena je, dakle, neupitno ostvarila sva bitna obilježja prijavljenog kaznenog djela.

12. Kako na strani prijavljenice ne egzistiraju razlozi zbog kojih ne bi bila kazneno odgovorna, to se kaznena prijava ukazuje utemeljenom.

13. Stoga prijavitelj, slijedom navedenog i temeljem dokumentacije koja se prilaže, predlaže nadležnom državnom odvjetništvu da po ovoj prijavi postupi sukladno relevantnim zakonskim odredbama.

U Zagrebu, 23. siječnja 2023.

Prijavitelj, po:
Elvisu Sudaru, predsjedniku Upravnog odbora